

Т.А. ДЯЧЕНКО, асистент, м. Харків, НТУ «ХПІ»

ПРОБЛЕМИ ОЦІНКИ ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОГО СТАНУ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ В УКРАЇНІ

В умовах поступового світового підвищення цін на енергоносії та інші ресурси проблема ефективного їх використання набуває все більшої значущості та актуальності. Світова економічна криза загострює дану проблему. Крім того, українська економіка характеризується більш екстенсивним шляхом розвитку в порівнянні з західними країнами. Тому для стратегічного розвитку українських підприємств й посилення їх

конкурентної позиції як на національному, так і на світовому ринках, вкрай важливим є підвищення ефективності використання ресурсів, що залучаються ними. Для розуміння можливих шляхів вирішення даної проблеми, підприємствам необхідно проводити аналіз ефективності використання наявних ресурсів. Серед безлічі фінансово-економічних показників ми пропонуємо для здійснення поставленої задачі використовувати показники оборотності та рентабельності ресурсів. Показники рентабельності дають змогу побачити той фінансовий результат, який приносить кожна одиниця ресурсу. Чим більше показники рентабельності, тим ефективніше використовуються ресурси. Показники оборотності також свідчать про існуючий рівень ефективності використання ресурсів, оскільки від них залежить величина ресурсів, необхідних для підприємства. Чим вищими є показники оборотності, тим ефективніше використовуються ресурси. Однак, аналіз літератури [1,5] та методик з розрахунку фінансових показників [2,4] свідчить, що конкретні нормативні значення даних показників не розроблено, а відтак, задача оцінки ступеня ефективності використання ресурсів на підприємствах ускладнюється. Тому для її розв'язання ми пропонуємо в якості бази для порівняння використовувати середні значення показників оборотності та рентабельності, результати розрахунку яких на базі даних Держкомстату України [3] по промисловості України за 2009–2011 рр. наведено в табл.1.

Таблиця 1 – Показники оборотності та рентабельності середні по промисловості України у 2009–2011 рр.

Показники	Роки		
	2009	2010	2011
1	2	3	4
Коефіцієнт оборотності активів	0,82	0,86	1,07
Коефіцієнт оборотності необоротних активів	1,64	2,01	2,24
Коефіцієнт оборотності оборотних активів	1,69	1,96	2,10
Коефіцієнт оборотності основних засобів	2,27	2,75	3,12
Коефіцієнт оборотності власного капіталу	2,11	2,73	3,17
Коефіцієнт оборотності дебіторської заборгованості	2,61	3,02	3,26
Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості	2,40	2,60	2,66
Коефіцієнт рентабельності активів	- 0,01	0,01	0,02
Коефіцієнт рентабельності основних засобів	- 0,04	0,03	0,07

Продовження таблиці 1

1	2	3	4
Коефіцієнт рентабельності оборотних активів	- 0,03	0,02	0,05
Коефіцієнт рентабельності власного капіталу	- 0,04	0,03	0,07
Коефіцієнт рентабельності продаж	- 0,02	0,01	0,02
Коефіцієнт рентабельності операційної діяльності	0,02	0,04	0,05

Порівняння показників середніх по промисловості з їх значеннями у конкретних підприємств дає можливість зробити висновки про ступінь ефективності використання ресурсів на них.

Список літератури: 1. Ковалев В.В. Финансовый анализ: Управление капиталом. Выбор инвестиций. Анализ отчетности / В.В. Ковалев. – [2-е изд., перераб. и доп.] – М.: Финансы и статистика, 1998. – 512с. 2. Методичні рекомендації щодо підготовки аудиторського висновку при перевірці відкритих акціонерних товариств та підприємств-емітентів облігацій (крім комерційних банків), схвалені Аудиторською палатою України (протокол засідання Аудиторської палати України від 23 лютого 2001 р. № 99). – Режим доступу до докум: <http://uazakon.com/document/spart33/inx33825.htm> 3. Новини Державної служби статистики України 22.10.2012 [Електронний ресурс] / Офіційний сайт Державного комітету статистики України. – Режим доступу: <http://ukrstat.gov.ua/> 4. Положення про порядок здійснення аналізу фінансового стану підприємств, що підлягають приватизації, затверджене наказом Міністерства фінансів України, Фонду державного майна України від 26 січня 2001р. № 49/121. [Електронний ресурс]. – Режим доступу до докум.: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0121-01> 5. Шеремет А.Д. Методика финансового анализа деятельности коммерческих организаций / А.Д. Шеремет, Е.В. Негашев. – [2-е изд., перераб. и доп.] – М.: ИНФРА-М, 2008.– 208с.